

## O ACTIVITATE DE SUCCES ÎN "ȘCOALA ALTFEL"

### COMPONENȚA DOSARULUI ACTIVITĂȚII

#### A. FIȘA ACTIVITĂȚII

- **Numele și adresa unității de învățământ aplicante:** Colegiul Național "Nicolae Titulescu" Pucioasa, Dâmbovița, Bulevardul Trandafirilor nr. 9, 135400
- **Niveluri de învățământ:** gimnazial V,VI/ liceal IX-XII
- **Numărul elevilor din școală:** 704
- **Numărul cadrelor didactice din școală:** 40
- **Coordonatorul activității:** Șerban Alina Maria, coordonator programe și proiecte educative, profesor limba italiană-limba franceză, mail: [alinamariaserban@yahoo.com](mailto:alinamariaserban@yahoo.com); tel. 0727785212

**1. Titlul activității:** Vizită Memorialul Închisoarea Pitești – Rețeaua memoriei, pe urmele durerii la fostul penitenciar al suferinței

**2. Domeniul în care se încadrează:** activitate culturală (educație moral-civică)/ consiliere și orientare

**3. Scopul activității:** Studiul sistemului represiv comunist și cinstirea memoriei persoanelor care au suferit sau și-au pierdut viața în închisorile comuniste din România

**4. Obiectivele educaționale ale activității:** Să afle istoria acestei închisori comuniste cu proprii ochi/ să vadă aspecte cotidiene ale vieții din comunism/ să afle instrumentele de tortură ale torționarilor/ să exploreze celulele deținuților/ să descopere motivele represiunii comuniste

**5. Elevii participanți:** 50 de elevi, 85%

**6. Durata și locul desfășurării activității:** 4 ore (18.12.2017), Pitești, Memorialul Închisoarea Pitești

**7. Descrierea activității:** Activitatea a pornit de la ideea coordonatorului de programe și proiecte educative, care împreună cu domnul profesor de istorie Stănescu Gheorghe au pus-o în practică. Luni, pe 18 decembrie, la ora 8 dimineața elevii și cei

doi profesori s-au îndreptat spre Pitești. Elevii aveau câteva idei vagi despre fenomenul Experiment Pitești. Între 1949 și 1951, la închisoarea Pitești s-a desfășurat Experimentul Pitești, considerat a fi cel mai mare și cel mai intensiv program de spălare a creierului prin tortură din blocul comunist. Doamna Maria Axinte, președinta Fundației Memorialul Închisoarea Pitești a fost ghidul elevilor și celor doi profesori. Vizita a fost gratuită, elevii celor două clase, XA și XII F s-au arătat impresionați de locație, întristați și tulburați de descrierea camerelor din închisoare. De cum au intrat în fosta închisoare Pitești prima lor percepție a fost că s-au întors în timp pe cale olfactivă: mirosea a vechi. Un semn că patina timpului nu s-a diluat. Vizita la Memorialul Închisoarea Pitești a trezit vizitatorilor sentimentul de conștientizare a unora dintre cele mai cumplite experiențe de dehumanizare pe care le-a cunoscut epoca noastră. Caracterul interdisciplinar a fost atins având în vedere informațiile din istorie, literatură, religie, geografie.

#### **8. Descrieți rezultatele obținute în urma activității.**

Activitatea descrisă a fost una foarte reușită, cu impact emoțional, fapt demonstrat de aprecierile elevilor și ale părinților (verbale, nonverbale, paraverbale și scrise în chestionarele de apreciere a activităților).

Astfel au fost satisfăcute nevoile elevilor de cunoaștere, interes pentru reconstituirea și analiza trecutului comunist, unic în țările est-europene. Din această lecție de istorie, elevii au reținut că cea mai mare victorie a comunismului a fost crearea omului fără memorie, a *omului nou*, cu *creierul spălat*, care nu trebuie să-și amintească nici ce a fost, nici ce a avut, nici ce a făcut înainte de comunism. Toate mărturisirile legate de deținuții tratați foarte rău i-au impresionat și locația în sine a constituit un interes general pentru ei.

#### **9. Precizați dacă elevii/profesorii/părinții și-au manifestat dorința de continuare a acestei activități și modalitatea în care puteți asigura acest lucru.**

Atât elevii, cât și profesorii și părinții și-au manifestat dorința de continuare a acestei activități și în anul școlar 2018-2019 (cei de clasa a Xa), dar și cu diverse ocazii pe parcursul unui an școlar, subliniind ca timpul alocat acestei activități să fie mai mare deoarece nu au reușit să mediteze mai mult timp asupra multor aspecte care erau de un real interes.

#### **10. Motivația propunerii activității ca fiind cea mai bună (maximum ½ pagini): argumente ale cadrelor didactice, ale elevilor, ale părinților.**

Am propus această activitate deoarece despre tema **comunismului** se discută atât la disciplina de istorie cât și la limba și literatura română. Această activitate este mai mult o pagină de istorie. Ne bucurăm că am avut această oportunitate de a vizita

această închisoare memorial. Am considerat că cea mai frumoasă oră de istorie și de literatură despre comunism poate fi predată aici, întrucât oferă posibilitatea elevilor să înțeleagă mult mai ușor realitatea comunismului și cu siguranță informațiile nu vor fi uitate deoarece ceea ce vor vedea aici sigur îi va impresiona și vor dori să revină pentru că va fi o experiență inedită, cu care nu te poți întâlni frecvent. Atelierele s-au bazat pe dialog și interactivitate. Vizitatorii ce intră în spațiul închisorii sunt stimulați să empatizeze custăriile sufletești și corporale ale deținuților în contextul reeducării, folosindu-și cunoștințele, propriul copr și propria imaginație. Elevii au urmărit inițial un film tulburător despre Experimentul Pitești și victimele sale apoi a început vizita propriu-zisă prin fosta închisoare. Cel mai mult i-a marcat scara de pe care s-au aruncat doi deținuți. Scara ce duce la primul etaj este cea originală, din 1940: doi deținuți s-au aruncat de pe ea în primăvara lui 1950, nemaisupurtând torturile. Pe mai mulți pereți sunt panouri cu mărturii ale celor care au fost victime ale Experimentului Pitești, precum și desene ce exemplifică torturile la care au fost supuși deținuții. Ce este foarte interesant este că acea cameră a torturilor, locul în care credința și valorile morale ale deținuților erau frecvent și cu zel batjocorite s-a transformat în paraclis ortodox. Vizita la Memorialul Închisoarea Pitești este obligatorie pentru oricare dintre noi. Indiferent dacă am trăit sau nu în comunism. Nu putem să trăim ca niște frunze de toamnă rătăcite în adierea vântului sau să ne facem că nu s-a întâmplat. Evenimentele întâmplate aici trebuie interiorizate și conștientizate la cel mai înalt nivel de către fiecare dintre noi.

#### **B. Atașați cele mai relevante mărturii ale elevilor/profesorilor/părinților referitoare la activitatea propusă.**

##### **Stoica Teodora mărturisește:**

*Fiind pasionată de istorie, documentele expuse și camerele vizitate mi-au redat un fior rece căci am înțeles că perioada comunistă a îngrădit drepturile omului ucigând mii de persoane nevinovate. Torturile prezentate mi-au creat o stare vecină cu panica..Panourile informaționale au creat un ambient specific unei temporalități istorice și m-au ajutat să aflu răspunsuri la unele întrebări fulger. Doresc să mai vizitez acest Memorial Închisoare și sper să mai am ocazia de a o face, de ce nu chiar și cu familia mea.O experiență de neuitat din viața mea!*

##### **Ioniță Ioana**

*Cele mai intense trăiri le-am avut aici, în această închisoare...de la intrare am avut un sentiment de tristețe și de durere pentru cei care au trecut prin acest experiment...Memorialul este foarte bine păstrat și îngrijit dar totuși păstrează teroarea prin care au trecut acei oameni nevinovați, mai ales tinerii studenți..Nu mi se vor șterge din mintea mea cu siguranță toate acele scene...*

### **Diaconu Antoniu**

*Am fost impresionat de multitudinea detaliilor expuse spre cunoașterea vizitatorilor. Văzând felul în care au fost tratați deținuții, mi-a provocat o stare de frică, gândindu-mă că dacă m-aș fi născut în acea perioadă aș fi putut să am aceeași soartă, fiind din fire mai rebel.. Chiar și după părăsirea închisorii, starea de tristețe și atmosfera apăsătoare de pe parcursul turului mi-a rămas întipărită în suflet. Această vizită m-a marcat într-o anumită măsură și consider că avem de învățat din această experiență de care am beneficiat.*

### **Lobonți Dragoș**

*Am fost impresionat, în primul rând, de informațiile primite de ghid, dar și îngrozit de modurile în care erau pedepsiți deținuții și de condițiile în care erau ținuți.*

### **Neacșu Andrei**

*Această experiență a fost una educativă, conținând informații reale din istoria noastră națională. Această experiență ar trebui trăită de fiecare dintre noi, o experiență de cunoaștere a istoriei prezentată într-un mod cât mai explicit. Torturile variate m-au șocat și nu puteam să cred că există astfel de oameni ce fac rău altora..M-a cuprins o milă puternică față de victime și totodată o ură, o revoltă interioară pentru conducătorii acestui proces distructiv. Mi-ar plăcea să revin și consider că această experiență trăită m-a făcut să apreciez mai mult viața umană.*

### **Măntoiu Dragoș**

*Am avut ocazia de a experimenta noi emoții, trăiri și sentimente. Durerea și compasiunea, alături de uimire și-au făcut loc în sufletele noastre.. Simplul gând că acei oameni au avut de suferit din cauza comunismului, ne-a făcut să ne cutremurăm..Mai mult, o dată cu intrarea în clădire putem spune că am pășit într-o altă etapă dureroasă a istoriei, iar sentimentul de durere ne-a accentuat starea..*

### **Șerban Alina Maria (coordonatorul acestei activități)**

*Scriitorul Aleksander Soljenițin- laureat al Premiului Nobel pentru literatură- considera că experimentul de la Pitești a fost "cea mai teribilă barbarie a lumii contemporane". Această vizită pe urmele durerii m-a impresionat și marcat foarte mult. Ascuns printre blocuri, într-o curte aproape de centrul orașului Pitești, Memorialul păstrează tăcerea umil. Dezumanizarea deținuților politici prin umilire continuă, presiuni psihice și agresiuni fizice a luat forme brutale, scopul fiind acela de a obține informații despre activitățile împotriva regimului..Expoziția amenajată în cele câteva încăperi amintește despre etapele prin care treceau deținuții o dată ajunși aici. A fost o experiență unică să vizităm acest Memorial iar doamna Maria Axinte, fondatoarea ONG ului ce are în grijă închisoarea ne-a împărtășit crâmpoșe din dramele*

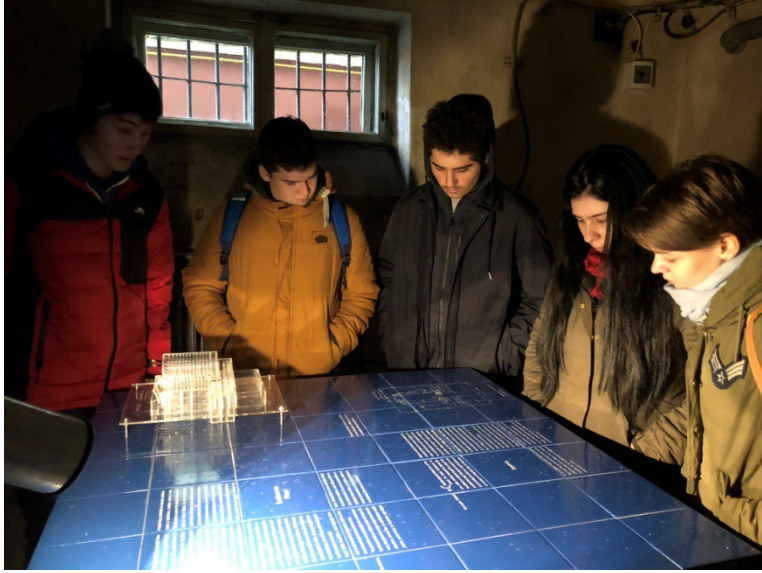
*petrecute aici. A fost foarte frig și chiar ne întrebam cu toții cum au rezistat deținuții perioade îndelungate acolo când noi, obișnuiți cu confortul actual nu puteam să stăm mai mult de câteva ore..Recomand tuturor să viziteze Memorialul Închisoare de la Pitești. Cred că este foarte important să **ne cunoaștem istoria** și să înțelegem că libertatea pe care o luăm de bună, e mai fragilă decât ne dăm seama. O experiență zguditoare!*

### C. Atașați "dovezi" ale activității

Dovezile constau în fotografii, dintre care am selectat doar câteva și le-am atașat acestui document.













**Tinerii care au trecut prin bătăile și demascările din închisoarea Pitești au avut reacții diferite,** în funcție de construcția sufletească, de puterea de rezistență, dar mai ales de gravitatea și durata torturilor.


Rezistența era aproape imposibilă. În funcție de context, unii au devenit informatori, alții plantoane (supraveghetori) sau agresori pentru noii veniți.

Cu toate acestea, au existat și cazuri rarissime de rezistență, în special în ultimele loturi intrate în acțiunea violentă.

**Cornel Pop** este unul dintre studenții fruntași legionari din zona Ardealului, care a fost torturat luni de zile pentru bogata sa activitate anticomunistă.

A încercat să se împotrivescă fizic, dar bătăile l-au lăsat fără carne pe fese, l-au rărit și l-au schimbat culoarea părului. A cedat violențelor și a devenit informator și apoi agresor în mai multe camere din închisoare. Eugen Țurcanu, care l-a folosit ca ajutor după ce l-a torturat personal, l-a considerat „un caracter neprefăcut, inteligent și cu putere de judecată [...] nu are trăsături de ticălos”.

A fost condamnat la moarte în procesul Țurcanu și executat în decembrie 1954, la doar 30 de ani.



Până acum am fost victimă . . .  
De acum înainte mi se contura în față  
neagra șansă de a fi părtaş la distrugerea  
sufletelor altora. Din oameni devotați  
și cinstiți, prin acțiunea mea trebuia  
să devină trădători, răufăcători,  
spioni împotriva lor înșiși.

Doamne, cât aș fi dat să rămân pe loc  
și să fiu torturat în continuare . . .

Ziceam acestea în gând în momente  
de luciditate, dar pus la încercare  
n-aș fi rezistat.

Octavian Voinea

M-au dus la hărdăul de murdării:

- Botezați-!!

[...]

M-am îngrozit de atâta răutate, de atâta  
umilință. Atunci, ceva s-a rupt în sufletul  
meu și n-am mai fost eu.

Nu mai simțeam nici durere, nici teamă,  
parcă trăiam în altă lume. Durerile mele  
nu mai erau ale mele. Devenisem insensibil.

Nu mai auzeam gemetele altora, nu mai  
vedeam sângele ce țâșnea din alții.

Trăiam și nu trăiam.

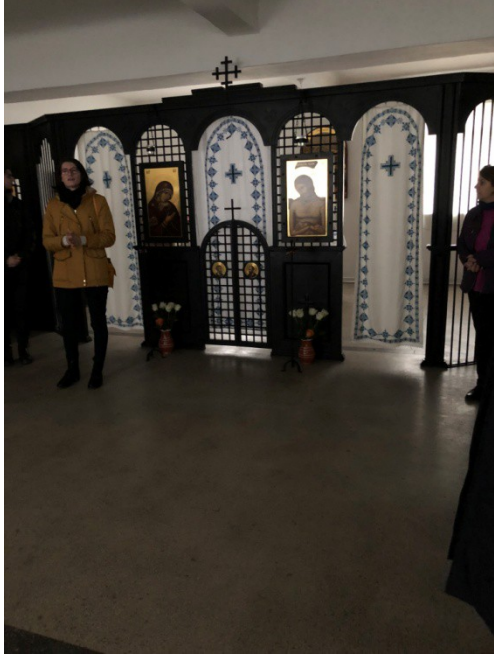
Eram eu și nu mai eram.

Și mă afundam tot mai adânc în beznă, în  
neștire, în neînțelegere. Nu mai știu cât m-am  
chinuit așa.

Peste mult timp mi-a zis Ghiță Reus, colegul  
de lângă mine, că ajunsesem ca după ce  
spălăm hărdăul de murdării,  
să beau apă din el.

Nicolae Purcărea





Site très intéressant qui laisse beaucoup  
d'émotions au fond du cœur  
Merci à nos 3 chers anges qui ont été  
Ce lieu demande respect

*Seigneur*

Una experiencia increíble, escalofriante y terrorífica  
No se puede explicar con palabras las sensaciones  
que dentro. Nos ha marcado un esta experiencia

*Algunos*

O experiență senpatosato în Xecolo Hffel. Mulțumim!  
Să postrăm în memoria marelor!  
Petrașca CNNT 18.12.2017



